

Asztma bronchiale

Az asztmáról

Az asztma az alsólégutak- hörgők gyulladós betegsége. A gyerekkori asztma gyakorisága világszerte 5-10 %, míg Magyarországon a gyerekek körében 2-4% körülire becslik.

Az asztma hátterében több tényező áll. A genetikailag arra hajlamos egyéneknél különböző környezeti tényezők – allergének, vírusfertőzések, fizikai terhelések, légszennyeződés – hatására a hörgők keresztmetszete összeszűkül és a következő elváltozások alakulnak ki a légutakban.

1. Hörgőgörcs – a hörgők simaizomzata összehúzódik
2. Nyálkahártya duzzanat
3. Nehezen felköhöghető váladékszaporulat

A tünetek periódikusak, nem állandó jelleggel észlelhetők.

A jellemző tünetek

- köhögés
- nehezített, sípoló légzés
- zihálás
- gyors légzés
- mellkasi fájdalom
- légzési segédizmok használata (orrszárnyi légzés, bordaközi izmok behúzotttsága)
- mellkasi kitérés csökkenése
- terhelhetőség csökkenése
- száj és a körmök lilás-kék elszíneződése

Hogyan kezeljük

Az asztma krónikus betegség, melynek kezelését két részre osztjuk.

I. Megelőző, fenntartó kezelés – a betegség súlyosságának megfelelően történik *Gyógyszeres kezelés*

1. Gyulladáscsökkentők (inhalációs szteroidok, leukotrién antagonisták)
2. Fix kombinációk (5 éves kor felett jön szóba, közepes vagy attól súlyosabb fokozatban; inhalációs szteroidot és hosszúhatású hörgőtágítót tartalmaz)
3. Hörgőtágítók (rövid-hosszúhatású bétareceptor izgatók, hosszúhatású theophyllin származékok)

Kiváltó okok kerülése

Allergén kerülése, fertőzés megelőzése, megfelelő fizikai terhelés meghatározása

II. Akut roham kezelés

1. Hörgőtágító – (ilyenkor csak a rövidhatásúakat használjunk -súlyosságtól függően injekciós vagy inhalációs változatban).
2. szisztémás gyulladáscsökkentő szteroidok (injekció, szájon áti -vagy rektális formában)
3. Folyadékpótlás
4. Oxigénkezelés

A betegség szövődményei

Akut szövődmények : nagyfokú légzési nehezíttség, mellkasi felfúvódás, légző izmok kimerülése, légzési elégtelenség, légmell, oxigénhiány

Krónikus szövődmények : hörgőfal átépülése, elmerevedése; hörgőtágulat.

Mikor kerül a beteg kórházba

A kórházba kerülésnél szerepet játszik az életkor, a betegség súlyossága.

Minél fiatalabb a gyermek, annál nehezebb a kezelése. Otthon a gyógyszerek bejuttatása nehezebben kivitelezhető..A fiatal életkorra jellemző a tünetek súlyosságának hirtelen fokozódása.

Emellett a súlyosság a másik meghatározó tényező .Erre utal a légzési nehezíttség foka (orrszányi légzés, nyögő légzés, bordaközi izmok behúzódása, hangos, sípoló légzés), a légzésszám emelkedése (ez életkortól függ ált. 26-30/perc felett), a gyermek kimerültsége, a tünetek fennállásának időtartama, a hörgőtágító gyógyszerek hatásossága, oxigénhiány súlyos jelei (ajak, köröm lilás-kékes elszíneződése)

Hogyan segíthetünk gyermekünkön

I. A kiváltó tényezők kerülése

1. Allergiás asztma esetén:

a; Pollinózis esetén : naponta többszöri kézmosás, este minden napos hajöblítés, gyakori orrmosás, minél kevesebb időt töltsön a szabadban a pollencsúcsok idején, ne aludjon nyitott ablaknál

b; Atkák esetén : gyakori szellőztetés, alacsony páratartalom, viszonylag alacsony hőmérséklet (20-22C), mosható ágynemű, nedves portörítés, textíliák mosása - függöny, falvédő, szőnyeg - , plüssállatok fagyasztása 24 órára

c; Állatszór allergia esetén : az állati szőrök, tollak kiiktatása a lakásból és lehetőleg a környékéről is

d; Penészgomba allergia esetén : páratartalom csökkentése, szobanövények kerülése a lakásban, a nedvesség megszüntetése, gyakori szemétürítés, fűnyírás és avarszedés kerülése

2. Fertőzés kiváltotta asztma esetén: a fertőzések lehetőség szerint kerülése (immunerősítő- és védőoltások)

3. Terhelés kiváltotta asztma: meghatározni a terhelhetőség fokát és ennek megfelelően terhelni.

II. A fenntartó gyógyszerek rendszeres használata és az orvosa utasításainak pontos betartása

III: Akut tünetek esetén : a gyermek nyugtatása, helyes légzéstechnika alkalmazása, friss levegőre vitele és rövidhatású hörgőtágító alkalmazása a kezelőorvossal történő konzultáció alapján.